

97de Møde.

Tirsdag den 21. Marts, Kl. 1.

Formanden: Ved Skrivelse af Dags Dato meddeler Konseilspræsidenten, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om midlertidig Bestemmelse vedrørende Grønlands Styre.

Ved Skrivelse af 20. ds. meddeler Forsvarsministeren, hvad der er foretaget i Anledning af et i Rigsdagssamligen 1909—10 henvist Andragende. Skrivelsen vil blive optagen i Tillæg B.

Finansudvalget har afgivet Betænkning over Forslag til Lov om Afgift paa Dyrkning af Tobak.

Eksemplarer ville blive omdelte.

Udenfor Dagsordenen har Konseilspræsidenten Ordet for at fremsætte det nu anmeldte Forslag.

Konseilspræsidenten (Berntsen): Det Lovforslag, som jeg her skal have den Ære at indbringe i det høje Ting, gaar ud paa at indføre et nyt, om end kun midlertidigt Led i Styrelsen af de grønlandske Anliggender. Som bekendt har Lovgivningsmagten i Løbet af de sidste 5—6 Aar ret indgaaende behandlet de grønlandske Forhold. Saaledes udkom under 1. April 1905 Loven angaaende Skole- og Kirkeforholdene paa Grønland. Formaalet med denne Lov var den at tilvejebringe bedre og gunstigere Forhold for Oplysningen af Grønlanderne, ligesom man søgte gennem Ordningen af de kirkelige Forhold at skabe gunstigere Vilkaar for den aandelige og religiøse Udvikling blandt den grønlandske Befolkning. Ved Loven af 27. Maj 1908 søgte man at ordne de kommunale Forhold paa Grønland, idet man ved Loven oprettede ikke blot Kommuneraad, men to Landsraad, et for Nordgrønland og et for Sydgrønland for derigennem at skabe Organer, ved Hjælp af hvilke Grønlanderne bedre end hidtil kunde faa Del i Styrelsen og Ordningen af deres egne Anliggender. Man forbedrede Retsplejen og Retsforholdene paa Grønland, man søgte at træffe en Ordning, hvorved

†

man gjorde en Adskillelse mellem Handelen og Administrationen og satte Grænser og Regler for hver Grens Myndighedsomraade.

Men i de senere Aar har Udviklingen paa Grønland medført, at der er opstaaet en beklagelig Strid mellem de forskellige Administrationsgrene og mellem de forskellige Embedsmænd paa Grønland. Denne Strid gælder ikke saa meget en Kamp for Grønland, som den gælder en Kamp om Grønlanderne, hvor hver søger saa vidt muligt at drage til sin Side. Denne Splid kan kun virke i højeste Grad uheldigt paa Udviklingen af de grønlandske Forhold, og den har ganske naturligt henledet Regeringens Opmærksomhed paa, om det ikke var ønskeligt at tilvejebringe et Led om end kun af midlertidig Karakter, som kunde virke samlende og føre den nye Udvikling baade paa Kirkens og Skolens Omraade og i kommunal Henseende saavel for Handelens som for Administrationens Vedkommende ind i et roligt og fast Leje.

I Overensstemmelse med dette Ønske gaar da nærværende Lovforslag ud paa, at Kongen for et Tidsrum af 4 Aar, regnet fra 1. April 1911, kan udnævne en kgl. Kommissarius for Grønland. Kommissarius henhører umiddelbart under Indenrigsministeren og Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, for saa vidt angaar Styrelsen af Kolonierne i Grønland og det grønlandske Kirke- og Skolevæsen, ligesom han ogsaa kan forelægge enhver Sag vedrørende Grønland for vedkommende Minister, hvorhos han endelig er at betragte som foresat for enhver af de i Henhold til Lovene af 1. April 1905 og 27. Maj 1908 saavel her i Landet som i Grønland og saavel under Kirke- og Skolevæsen som under Administrationen og Handelen ansatte Embeds- og Tjenestemænd. Det er Meningen, at en saadan kgl. Kommissarius i længere Tid skal tage Ophold paa Grønland; han skal opholde sig en Tid i Nordgrønland og en Tid i Sydgrønland, for at han grundigt og nøje kan sætte sig ind i samtlige Forhold der og forhandle ikke blot med Embedsmændene baade i Nord- og Sydgrønland, men ogsaa forhandle med Befolkningen for i alle Maader at kunne komme til Klarhed over den bedst mulige Udvikling af Forholdene paa Grønland. Det er endvidere paalagt ham inden 1. Oktober 1914 til Regering og Rigsdag at afgive Beretning om de grønlandske Forhold, ledsaget af en begrundet Redegørelse for de Ændringer og Forslag, han maatte tilraade saavel i Lovgivningen som i de